

3. oktober 2022

J.nr.: 22/01148
BONI

Godkendelse af N1 A/S' tarifmetode efter Tarifmodel 3.0 med afvigelser

RESUMÉ

N1 A/S har den 27. april 2022 anmeldt en metode for fastsættelse af tariffer til Forsyningstilsynets godkendelse.

Ifølge anmeldelsen følger netvirksomhedens metode for fastsættelse af tariffer Green Power Danmarks branchevejledning, Tarifmodel 3.0, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning den 25. marts 2022, med afvigelser. Afvigelse angår kundekategoriseringen og fordelingen af afskrivninger og forrentning.

Forsyningstilsynet vurderer med denne afgørelse, at den anmeldte metode er i overensstemmelse med elforsyningsloven og elmarkedsforordningen. Det betyder, at prisfastsættelsen af N1 A/S' ydelser efter den anmeldte metode vil ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Tilsynet har i vurderingen heraf blandt andet lagt vægt på, at de anmeldte afvigelser ikke udgør en forringelse af vilkårene fastsat i den hidtidige tarifmetode.

Denne afgørelse om godkendelse af N1 A/S' metode for prisfastsættelse træder i stedet for Forsyningstilsynets tidligere afgørelse om godkendelse af N1 A/S' metode for prisfastsættelse i overensstemmelse med Tarifmodel 2.0 samt tilsynets afgørelser fra 30. september 2019 og fra 26. august 2021

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender N1 A/S', CVR-nummer 25154150, metode for fastsættelse af tariffer, som N1 A/S har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 27. april 2022.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 med senere ændringer) § 73 a, stk. 1, og § 1, stk. 1, i metodebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.), jf. elforsyningslovens § 6 d, § 73, stk. 1, elmarkedsforordningens (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet) artikel 18, stk. 1 og 2, og metodebekendtgørelsens § 4.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

Denne afgørelse tidsbegrænses i overensstemmelse med Tarifmodel 3.0. Det betyder, at afgørelsen for så vidt angår rådighedstarif og rådighedsbetaling er gyldig indtil udgangen af 2023, mens de øvrige dele af afgørelsen er gyldige til udgangen af 2027.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

N1 A/S, CVR-nummer 25154150, (herefter N1) har den 27. april 2022 anmeldt en metode for prisfastsættelse til Forsyningstilsynets godkendelse.

Det fremgår af det indsendte materiale, at den anmeldte metode følger Green Power Danmarks branchevejledning, Tarifmodel 3.0, med afvigelser i kundekategoriseringen samt i fordelingen af afskrivninger og forrentning.

BAGGRUND

Med Tarifmodel 3.0 indføres effektbetaling for de højeste spændingsniveauer på distributionsnettet (op til og med 136 kV) for bedre at afspejle det faktiske effekttræk fra højspændingskunderne i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7. Bestemmelsen fastsætter, bl.a. at distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembruges, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Denne effektbetaling udgør i Tarifmodel 3.0 25 pct. af drifts- og kapitalomkostninger knyttet til selve ledningsnettet og transformerparken, mens de resterende 75 pct. opkræves gennem en kWh-forbrugstarif. Sidstnævnte udgjorde i Tarifmodel 2.0 100 pct. af opkrævningen.

I Tarifmodel 3.0 bibeholdes det såkaldte vandfaldsprincip fra Tarifmodel 2.0 (se herom nedenfor), og kunder kategoriseres i udgangspunktet fortsat efter fysisk tilslutningspunkt. Således kategoriseres kunder efter Tarifmodel 3.0 som grundregel som følger: kunder tilsluttet på transmissionsniveau kategoriseres som A0, kunder tilsluttet elnettet på 50 kV-niveau kategoriseres som A-høj, kunder tilsluttet direkte i en 50/10 kV transformestation på 10 kV-niveau kategoriseres som A-lav, kunder tilsluttet elnettet på 10 kV-niveau kategoriseres som B-høj, kunder tilsluttet direkte i en 10/0,4 kV transformestation på 0,4 kV-niveau kategoriseres som B-lav og kunder tilsluttet 0,4 kV-niveau i et kabelskab kategoriseres som C.

Disse kundekategorier udgør grundlaget for vandfaldsprincippet, hvorefter de kunder, der er tilsluttet et lavereliggende spændingsniveau, også betaler en del af omkostningerne for de højereliggende spændingsniveauer. Grundtanken hermed er, at strømmen primært indføres i og transporteres gennem de højereliggende spændingsniveauer, hvorfra det "flyder" nedad til de lavereliggende – heraf "vandfaldsprincippet". Dermed foranlediger de lavereliggende spændingsniveauer omkostninger for de højereliggende niveauer, som kunderne på de lavereliggende spændingsniveauer derfor skal bidrage til at betale.

Kundekategoriseringen udgør desuden grundlaget for fordelingen af forskellige omkostningskategorier knyttet til selve nettet. Foruden bl.a. drift, vedligehold og nettab udgør kapitalomkostningerne, afskrivninger og forrentning, to hovedgrupper af disse omkostningskategorier i Tarifmodel 3.0. Som udgangspunkt fordeles disse omkostninger, afskrivning og forrentning, i Tarifmodel 3.0 ved direkte fordeling ud i kundekategorierne. N1 har imidlertid anmeldt en afvigelse til denne kundekategorisering til Forsyningstilsynets godkendelse.

DE ANMELDTE AFVIGELSER FRA TARIFMODEL 3.0

N1 har anmeldt følgende afvigelser fra Tarifmodel 3.0:

- To afvigelser i kundekategoriseringen:
 - o En kundekategorisering, hvor kunder kategoriseres som C-kunder, selvom det fysiske tilslutningspunkt tilsiger en kategorisering som B-lav
 - o To ekstra kundekategorier:
 - B-lav 20 GWh
 - A-lav 200 GWh
- En afvigelse i fordelingen af afskrivninger og forrentning

Afvigelserne vil i det følgende blive beskrevet separat.

Afvigelse i kundekategoriseringen i snitfladen mellem B- og C-kunder

N1 ønsker at afvige fra Tarifmodel 3.0, således at nogle kunder kategoriseres som C-kunder, selvom det fysiske tilslutningspunkt tilsiger en kategorisering som B-lav.

N1 begrundet denne afvigelse med praktiske hensyn, idet de beskriver, at det ikke er muligt at opsætte et lavspændingsskab, når der er ledig plads for tilslutning i transformestationen, hvorfor enkelte kunder, som efter fysisk tilslutningspunkt ville være kategoriseret som B-lav, i stedet kategoriseres som C-kunder.

Afvigelse i kundekategoriseringen med to specialtariffer

N1 ønsker desuden at bibeholde de to specialtariffer: B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh, som Forsyningstilsynet har godkendt henholdsvis den 30. september 2019 (journalnummer 18/06517) og den 26. august 2021 (journalnummer 20/07804). N1 angiver, at årsagen til at bibeholde de to specialtariffer er den samme som N1 havde angivet som årsag ved de metodeanmeldelser, som tilsynet godkendte ved de omtalte afgørelser fra den 30. september 2019 og den 26. august 2021.

Med afvigelsen vil N1 omkategorisere nogle kunder fra B-lav til B-lav 20 GWh og nogle kunder fra A-lav til A-lav 200 GWh. Hertil har N1 opstillet flere kriterier.

N1 har opstillet to kriterier for B-lav 20 GWh:

1. Kundens årlige elforbrug er mindst 20 GWh
2. Kundens forbrug er samlet på en eller flere tilstødende matrikler.

Disse kriterier er identiske med dem, der er i brug nu, og denne kundekategori, B-lav 20 GWh, vil ifølge anmeldelsen fortsat blive tariferet som A-lav tillagt omkostninger til afskrivninger, forrentning, nettab og vedligeholdelse, som A-kunder selv bærer til egne tilslutningsanlæg. Effektbetalingen, som er et nyt element indført med Tarifmodel 3.0, vil ifølge N1 være den samme som for A-lav.

N1 har ligeledes opstillet to kriterier for A-lav 200 GWh:

1. Kundens årlige elforbrug er mindst 200 GWh
2. Kundens forbrug er samlet på en eller flere tilstødende matrikler

Disse kriterier følger de eksisterende kriterier for denne kundekategori, A-lav 200 GWh, og kategorien vil ifølge anmeldelsen fortsat tariferes som A-høj tillagt omkostninger til transformere og tilhørende felter, der forsyner kunderne. Ligeledes vil effektbetalingen være den samme som for A-høj.

N1 angiver, at de to kundekategorier med indførslen af Tarifmodel 3.0 vil opleve samme ændring som de ordinære kategorier, der tariferes efter, A-lav og A-høj, nemlig i effektbetalingen. Hvorefter B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh fremover vil blive opkrævet 25 pct. af drifts- og kapitalomkostninger knyttet til selve ledningsnettet og transformeren gennem effektbetalingen.

N1 oplyser derudover, at kunder vil blive omkategoriseret, hvis deres årlige forbrug, når dette opgøres i januar, enten er faldet eller steget, således at de ikke længere opfylder ovennævnte krav. Dette vil ifølge N1 ske i overensstemmelse med de gældende regler for varsling.

Afvigelse i fordelingen af afskrivninger og forrentning

Endelig ønsker N1 at afvige fra Tarifmodel 3.0 ved at anvende en tilnærmet direkte fordeling af de afskrivninger og forrentning, der ikke direkte kan henføres til spændingsniveauer, fremfor en direkte fordeling, som er udgangspunktet i Tarifmodel 3.0.

N1 har angivet, at den tilnærmede direkte fordeling vil være den samme som den nuværende og basere sig på oplysninger om anlægsår, komponenttype og estimerede anskaffelsespriser.

N1 begrundet afvigelsen med, at alle aktiver i deres anlægskartotek ikke kan opdeles fuldstændigt i spændingsniveauer, samt at deres anlægskartotek ikke kan have en fuld opdeling i spændingsniveauer for anlægsaktiviteter, når det kommer til transformere, netaktiver (undtagen målere) og transformestationer.

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet anser N1 for at være part i sagen i forvaltningsretlig forstand.

HØRING

Forsyningstilsynet har sendt et udkast til afgørelse om godkendelse af N1's tarifmetode efter Tarifmodel 3.0 med afvigelser i partshøring hos N1 i perioden 16. september til 30. september 2022.

N1 havde ingen bemærkninger til afgørelsesudkastet.

RETSGRUNDLAG

ELFORSYNINGSLOVEN (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 984 AF 12. MAJ 2021 MED SENERE ÆNDRINGER)

Elforsyningslovens § 6 d fastsætter krav til, hvordan de kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne

§ 6 d. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsnitlige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Elforsyningslovens §§ 69 og 73 omhandler principper for prisfastsættelse

§ 69. Priser for ydelser fra netvirksomheder fastsættes i overensstemmelse med en indtægtsramme, som Forsyningstilsynet årligt fastsætter for hver netvirksomhed med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital.

Stk. 2. En netvirksomheds indtægtsramme udgør det højeste beløb, som netvirksomheden i et kalenderår kan oppebære ved indtægter fra drift af sin bevillingspligtige aktivitet. Den årlige indtægtsramme fastsættes med udgangspunkt i en 5-årig reguleringsperiode, jf. dog stk. 7.

Stk. 3. En netvirksomheds indtægtsramme fastsættes på baggrund af en omkostningsramme og en forrentningsramme, som indregnes efter regler fastsat i medfør af stk. 5, og en række beløbsmæssige justeringer efter stk. 4, som ligeledes indregnes efter regler fastsat i medfør af stk. 5.

Stk. 4. Ved fastsættelse af indtægtsrammen foretages følgende beløbsmæssige justeringer uden for omkostningsrammen og forrentningsrammen:

1) Fradrag som følge af effektiviseringskrav, utilstrækkelig leveringskvalitet og bindende midlertidige prisnedsættelser, jf. § 72 b, stk. 1, 4. pkt.

2) Forhøjelser til dækning af omkostninger til nettab.

3) Justeringer til dækning af en netvirksomheds tab som følge af en elhandelsvirksomheds manglende betaling af beløb, der er faktureret i henhold til § 72 d, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om indtægtsrammen og de elementer, som indgår heri. Der fastsættes bl.a. regler om følgende:

1) Hvilke indtægter der omfattes af en indtægtsramme, og hvilke omkostninger en indtægtsramme dækker, herunder indtægter og omkostninger knyttet til den bevillingspligtige aktivitet, som regnskabsmæssigt indgår og bogføres i andre virksomheder.

2) Fastsættelse og justering af omkostningsrammen.

3) Fastsættelse og justering af forrentningsrammen, herunder fastsættelse af aktivbaser og beregning og fastsættelse af forrentningssatser.

4) Beregning af driftsmæssige afskrivninger.

5) Fastsættelse af generelle og individuelle effektiviseringskrav, herunder ved benchmarking.

6) Mål for leveringskvalitet og økonomiske konsekvenser af manglende overholdelse heraf.

7) Indregning af bindende midlertidige prisnedsættelser.

8) Indregning af omkostninger til nettab.

9) Indregning af indtægter og omkostninger knyttet til netvirksomhedernes energispareindsats.

10) Indregning af tab som følge af en elhandelsvirksomheds manglende betaling af beløb, der er faktureret i henhold til § 72 d, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter endvidere regler om opgørelse og afvikling af differencer mellem en netvirksomheds indtægtsramme og indtægter og i forhold til dækning af netvirksomhedens omkostninger til energispareforpligtelser.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at den 5-årige reguleringsperiode, jf. stk. 2, 2. pkt., kan forlænges for den enkelte netvirksomhed med henblik på at opnå væsentlige og varige effektiviseringer.

Stk. 8. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet for netvirksomhedens regning kan indhente uafhængig ekstern bistand til brug for fastsættelse af indtægtsrammen eller elementer, som indgår heri, og til brug for vurdering af, om en reguleringsperiode skal forlænges.

[...]

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder.

Stk. 2. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre tariffer og betingelser for brug af elnettet.

Af elforsyningslovens § 73 fremgår:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder.

Kriterierne i elforsyningslovens § 73 skal fortolkes i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen, idet en EU-forordning er almenyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem de to bestemmelser, er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, her artikel 18, der har forrang. Se nærmere om artikel 18 nedenfor.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelsen af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne tages i brug af netvirksomhederne. Formålet med Forsyningstilsynets godkendelse er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens og elforsyningslovens bestemmelser om prisfastsættelse, jf. artikel 18 i elmarkedsforordningen og § 73 i elforsyningsloven.

Elforsyningslovens § 73 a omhandler metodegodkendelse af tariffer m.m.:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Elforsyningslovens § 73 b omhandler udarbejdelse af og tilsyn med branchevejledninger:

§73 b. *Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsynings-tilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af Forsyningstilsynet.*

ELMARKEDSFORORDNINGEN (EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2019/943 AF 5. JUNI 2019 OM DET INDRE MARKED FOR ELEKTRICITET)

Artikel 18 i elmarkedsforordningen indeholder en række bestemmelser om netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer, bl.a. hvad der indgår i fastsættelsen af prisen, og hvorledes beløbet fordeles blandt brugere.

Forordningens artikel 18 er sålydende:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelse, og samkøringslinjer.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

[...]

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettatariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettatariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

"Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]"

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag."

METODEBEKENDTGØRELSEN (BEKENDTGØRELSE NR. 1085 AF 20. SEPTEMBER 2010 OM BEKENDTGØRELSE OM NETVIRKSOMHEDERS, REGIONALE TRANSMISSIONSVIRKSOMHEDERS OG ENERGINET.DK'S METODER FOR FASTSÆTTELSE AF TARIFFER M.V.)

Det følger af metodebekendtgørelsens § 1, § 2 og § 4, at Forsyningstilsynet skal godkende metoder til fastsættelse af priser, inden de kan anvendes, at metoder skal overholde visse principper, og at metoden kan følge en branchevejledning:

§ 1 Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Forsyningstilsynets godkendelse.

Stk. 2. Forsyningstilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

Stk. 3. Godkendte metoder offentliggøres af virksomhederne med angivelse af datoen for Forsyningstilsynets godkendelse.

Stk. 4. Virksomhederne skal søge godkendelse af efterfølgende ændringer i metoderne, herunder ændringer som følge af pålagte myndighedskrav.

§ 2. Netvirksomheders og regionale transmissionsvirksomheders metoder for prisfastsættelse skal indeholde en entydig opdeling af forbrugerne i køberkategorier.

Stk. 2. Metoderne skal beskrive, hvorledes omkostninger, der direkte kan henføres til de enkelte køberkategorier, fordeles på disse. Det skal fremgå hvilke omkostninger, der omfattes af denne fordeling. Det skal endvidere fremgå, hvorledes omkostninger fordeles på køberkategorier, hvis de knytter sig til anlæg, der vedrører flere køberkategorier, eksempelvis visse transformerstationer.

Stk. 3. Metoderne skal indeholde en beskrivelse af de fordelingsnøgler, som anvendes til allokering af omkostninger, der ikke direkte kan henføres til enkelte køberkategorier, eksempelvis administrationsomkostninger og energispareomkostninger. Det skal fremgå, hvilke omkostninger der er omfattet af de enkelte fordelingsnøgler.

Stk. 4. Metoderne skal beskrive fordelingen af driftsmæssige indtægter på investeringsbidrag, fast afgift/abonnementsbetaling og forbrugsafhængig tarif, herunder om der anvendes samme fordelingsprincip for alle køberkategorier.

Stk. 5. Metoderne skal beskrive principper for tidsdifferentiering og de enkelte køberkategoriers mulighed og vilkår for at opnå tidsdifferentierede tariffer, herunder timebetaling.

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

ANMELDELSSEBEKENDTGØRELSEN (BEKENDTGØRELSE NR. 823 AF 27. JUNI 2014 OM REGLER FOR ANMELDELSE AF PRISER OG BETINGELSER M.V. FOR ELFORSYNING)

Anmeldelsesbekendtgørelsens § 2 om anmeldelse af såvel metoder til fastsættelse af priser som den ifølge metoden fastsatte pris (tarifblade, investeringsbidrag, gebyrer m.fl.):

§ 2. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal anmelde

1) metoder til beregning eller fastsættelse af betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, med henblik på Energitilsynets godkendelse af metoderne, jf. bek. nr. 1085 af 20. september 2010, jf. lovens § 76, stk. 1, nr. 1

2) priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne, samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler, inden 30 dage efter disses fastsættelse eller vedtagelse dog senest samtidig med, at priserne, tariffene og betingelserne træder i kraft, jf. nr. 1, jf. lovens § 76, stk. 1, nr. 2

[...]

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Denne sag drejer sig om godkendelse af N1's metode til fastsættelse af tariffer, som N1 har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 27. april 2022.

Netvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder for prisfastsættelse, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med, jf. elforsyningslovens § 73 b og § 4 i metodebekendtgørelsen.

N1 har anmeldt en tarifmetode i overensstemmelse med Green Power Denmark's branchevejledning, Tarifmodel 3.0, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning i sin tilkendegivelse af 25. marts 2022 (journalnummer 21/01039), med afvigelser. Afvigelser fra branchevejledningen skal godkendes særskilt af Forsyningstilsynet.

For så vidt angår de dele af metoden, der følger Tarifmodel 3.0, er afgørelsen truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og § 1, stk. 1, i metodebekendtgørelsen. Tilsynet vurderer, at Tarifmodel 3.0 er i overensstemmelse med de materielle bestemmelser af relevans for godkendelsen: elforsyningslovens § 6 d, § 73, stk. 1, elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og 2, og metodebekendtgørelsens § 4.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at netvirksomhedernes tarifiering efter Tarifmodel 3.0 er i overensstemmelse med kravene fastsat i de omtalte bestemmelser om prisfastsættelse for netvirksomheder. Dermed vil en korrekt anvendelse af metoden føre til en tarifiering, der er i overensstemmelse med de omtalte bestemmelser.

Nedenfor gennemgås de forhold, Forsyningstilsynet har lagt vægt på i sin vurdering af de anmeldte afvigelser fra Tarifmodel 3.0. Tilsynet finder det relevant at vurdere afvigelsen i forhold til bestemmelserne om prisfastsættelse fastsat i elforsyningslovens §

73, stk. 1, og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Elforsyningslovens § 73, stk. 1, skal fortolkes i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet finder i forlængelse heraf, at der er et sammenfald mellem bestemmelserne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18. Begge bestemmelser indeholder således krav om, at tarifieringen skal være omkostningsægte, ligesom begge indeholder krav om, at prisfastsættelsen skal være ikkediskriminerende/uden forskelsbehandling. Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 25. marts 2022 om Tarifmodel 3.0 (journalnummer 21/01039) på side 19 ff. vurderet sammenhængen mellem de to bestemmelser yderligere. Nedenstående tager afsæt i dette.

AFVIGELSE I KUNDEKATEGORISERINGEN I SNITFLADEN MELLEM B- OG C-KUNDER

Det fremgår af Green Power Danmarks principnotat til tarifmodel 3.0 afsnit 4.1.2, at det i visse tilfælde kan være hensigtsmæssigt og inden for branchevejledningen at afvige fra hovedreglen for kundekategorisering: kategorisering efter fysisk tilslutningspunkt, for at sikre rimelighed og ikke-diskrimination. Dette er ifølge branchevejledningen særligt ofte tilfældet for kunder tilsluttet 0,4 kV-niveau i snitfladen mellem kundekategorierne C og B-lav, som det også er tilfældet i nærværende metode.

Forsyningstilsynet finder ligeledes, at det er indeholdt i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, at kriteriet om omkostningsægtighed gælder for kategorier af netbrugere. I den anmeldte metode gælder omkategoriseringen kunder, der ellers ville blive tilsluttet som C-kunder, men som på grund af praktiske forhold, som N1 har oplyst om, tilsluttes som B-kunder. Ifølge N1 er det således ikke muligt at opsætte et lavspændingskabelskab, hvis der er en ledig plads i transformerstationen. På baggrund heraf vurderer Forsyningstilsynet, at det er i overensstemmelse med bestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, om at prisfastsættelsen af netelskabets ydelser skal ske efter ikkediskriminerende kriterier, idet ens kunder således fortsat vil tariferes ens.

Ligeledes finder Forsyningstilsynet, at der fortsat vil være klare, målbare, objektive kriterier for, hvordan kunder opdeles i kategorier, og hvordan disse får opkrævet omkostninger i den foreliggende metode.

Dermed vurderer Forsyningstilsynet, at afvigelsen lever op til kravene fastsat i elforsyningslovens § 73, stk. 1 og i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 2, 3 og 7

AFVIGELSE I KUNDEKATEGORISERINGEN MED TO SPECIALTARIFTER

N1 har anmeldt, at de vil bibeholde de to specialtariffer B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh. Som nævnt er det indeholdt i Tarifmodel 3.0, at man under visse omstændigheder kan afvige fra kundekategorisering efter fysisk tilslutningspunkt. Således fremgår det i principnotatet hertil i afsnit 4.1.2, at:

"Det kan være indenfor metodens principper i nogle tilfælde at afvige fra hovedreglen om fysisk tilslutningspunkt og anvende f.eks. kategorisering

efter forbrug, historiske forhold eller en kombination af førnævnte metoder for at sikre rimelighed og ikke-diskrimination. Såfremt et netselskab systematisk afviger fra, eller af helt lokale behov har brug for at indføre en særlig kundekategori, kan dette godt rummes indenfor den samlede modellogik, men vil skulle anmeldes selvstændigt”

Forsyningstilsynet finder, at bibeholdelsen af de to specialtariffer: B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh opfylder kravene om objektivitet og ikkediskrimination, idet der også her vil være klare, målbare, objektive kriterier for, hvilke kunder der kategoriseres herefter, og idet ens kunder fortsat vil tariferes ens.

Det vurderes ligeledes at være rimeligt og i overensstemmelse med kravet om omkostningsægthed, at virksomheder, der opfylder de fastsatte krav, adskilles fra de øvrige kunder i de pågældende kategorier, idet disse kunders forbrug skiller sig væsentligt ud fra disse. Ligeså vurderes det at være rimeligt, at disse skal betale de ekstraomkostninger, de to kategorier vil blive opkrævet til forskel fra de ordinære kategorier, A-lav og A-høj, således at de betaler for de omkostninger, de giver anledning til. Det gælder desuden for kriteriet om, at kundens forbrug skal være samlet på en eller flere tilstødende matrikler, som gælder for både B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh. Dette kriterie skyldes nemlig, at der derved skal mindre anlæg til (herunder færre km kabel) – og dermed lavere omkostninger – hvorfor disse har en lavere tarif, fordi de netop giver anledning til færre omkostninger.

Forsyningstilsynet lægger derudover vægt på, at denne afvigelse ikke udgør anden forandring i tariferingen af de pågældende kunder end i effektbetalingen, som de øvrige kundekategorier ligeledes oplever. Og eftersom effektbetalingen opkræves efter, hvor meget effekt, kunderne i praksis råder over, vurderes dette ikke at gøre metoden mindre omkostningsægte.

For en uddybende gennemgang af tilsynets oprindelige begrundelse henvises til Forsyningstilsynets godkendelse af indførslen af de to kundekategorier fra henholdsvis den 30. september 2019 (journalnummer 18/06517) og den 26. august 2021 (journalnummer 20/07804).

Forsyningstilsynet finder på baggrund heraf, at den anmeldte afvigelse fra Tarifmodel 3.0 med bibeholdelsen af de to specialtariffer, B-lav 20 GWh og A-lav 200 GWh, lever op til kravene fastsat i elforsyningsloven § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningen artikel 18, stk. 1, 2, 3 og 7. Prisfastsættelsen af netvirksomhedens ydelser sker således efter tilsynets vurdering efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

AFVIGELSE I FORDELINGEN AF AFSKRIVNINGER OG FORRENTNING

N1 har anmeldt en afvigelse i fordelingen af afskrivninger og forrentning. Denne gælder udelukkende de afskrivninger og forrentning, der ikke kan henføres direkte til spændingsniveauer.

I Tarifmodel 3.0 fordeles afskrivninger og forrentning som udgangspunkt ud på kundekategorierne efter direkte fordeling. Det er dog indeholdt i modellen, at der ved mangel

på nødvendige registreringer kan anvendes andre fordelingsnøgler. Af den anmeldte metode fremgår, at N1 ikke vil anvende en af de øvrige fordelingsnøgler, der er nævnt i afsnit 4.4.2 i principnotatet til Tarifmodel 3.0, men vil anvende en direkte fordeling. I de tilfælde, hvor dette ikke kan lade sig gøre på grund af, at N1's anlægskartotek og alle aktiver heri ikke fuldstændigt kan opdeles i spændingsniveauer, vil de dog anvende en tilnærmet fordelingsnøgle.

Forsyningstilsynet finder, at denne begrundelse er saglig og rimelig, samt at metoden til at fordele de pågældende afskrivninger og forrentning er tilnærmelsesvis direkte. Dette vurderes, fordi fordelingsnøglen er baseret på elementer, der kan henføres til spændingsniveauer.

Ved vurderingen af metoden lægger Forsyningstilsynet desforuden vægt på, at afvigelsen fra Tarifmodel 3.0 ikke udgør en forandring fra Tarifmodel 2.0. Afskrivningerne og forrentningen, der ikke kan henføres direkte til spændingsniveauer, vil således fortsætte med at blive fordelt efter en tilnærmet direkte fordeling, som de gør nu. Forsyningstilsynet bemærker, at N1 oplyser, at de arbejder på at forbedre registreringerne.

Forsynet henviser videre til sin godkendelse af den 22. september 2015 af det daværende SE Net A/S' tarifmetode efter Tarifmodel 2.0, hvor samme afvigelse blev vurderet (journalnummer 15/07257).

OPSUMMERING

Efter en samlet vurdering finder Forsyningstilsynet således, at den anmeldte afvigelse fra Tarifmodel 3.0 lever op til kriterierne fastsat i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 2, 3 og 7. Således vil prisfastsættelsen af N1's ydelser herefter ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Dermed vurderer tilsynet, at N1's metode for tarifiering er i overensstemmelse med kriterierne fastsat i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og § 6 d samt i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og 2, og metodebekendtgørelsens § 4.

På baggrund heraf godkender Forsyningstilsynet N1's metode for prisfastsættelse.

VEJLEDNING

Eventuelle efterfølgende ændrede metoder, som N1 ønsker at anvende, skal godkendes af Forsyningstilsynet, inden de bringes i anvendelse, jf. § 1, stk. 4, i metodebekendtgørelsen.

N1 skal være opmærksom på, at de godkendte metoder skal offentliggøres med angivelse af godkendelsesdatoen, jf. § 1, stk. 3, i metodebekendtgørelsen.

N1 skal desuden være opmærksom på, at N1 efterfølgende til Forsyningstilsynet skal anmelden tariffene til register (Anmeldelse af tarifblad, priser, betingelser for ydelser og lignende) jf. anmeldelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2, i anmeldelsesbekendtgørelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

Denne afgørelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase¹, jf. elforsyningsloven § 78 b.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89 i elforsyningsloven. Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Bolette Nielsen
Fuldmægtig
Tlf. 41715418
boni@forsyningstilsynet.dk

¹ [Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase](#)